

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. március 18.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2022/0074(COD)

7374/22
ADD 2

EF 86
ECOFIN 245
CODEC 325

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. március 17.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2022) 76 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a 909/2014/EU rendeletnek a kiegyenlítési fegyelem, a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás, a felügyeleti együttműködés, a banki jellegű kiegészítő szolgáltatások nyújtása és a harmadik országbeli központi értéktárakra vonatkozó követelmények tekintetében történő módosításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a SWD(2022) 76 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2022) 76 final

Brüsszel, 2022.3.16.
SWD(2022) 76 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

[...]

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE
a 909/2014/EU rendeletnek a kiegyenlítési fegyelem, a határokon átnyúló
szolgáltatásnyújtás, a felügyeleti együttműködés, a banki jellegű kiegészítő
szolgáltatások nyújtása és a harmadik országbeli központi értéktárakra vonatkozó
követelmények tekintetében történő módosításáról

{COM(2022) 120 final} - {SEC(2022) 160 final} - {SWD(2022) 75 final}

Vezetői összefoglaló
[A központi értéktárakról szóló rendelet REFIT-felülvizsgálatából eredő javaslat] hatásvizsgálata.
A. A fellépés szükségessége
Miért? Milyen problémát kell megoldani?
A központi értéktárak az értékpapírok kibocsátásának és tulajdonjogi változásainak nyilvántartásával alapvető szerepet töltenek be a gazdaság finanszírozásában. Az uniós központi értéktárak értékpapír-állománya 2019 végén 53 billió EUR, a végrehajtott ügyletek értéke pedig körülbelül 1 120 billió EUR volt.
A központi értéktárakról szóló, 2014-ben elfogadott rendelet (a továbbiakban: a rendelet) célja az volt, hogy megkönnyítse a határokon átnyúló kiegyenlítést, növelje a kiegyenlítési piacok biztonságát és hatékonyabbá tegye a kiegyenlítést. Hét évvel a rendelet elfogadása után az érdekelt felek szerint: i. csak korlátozott előrelépés történt a központi értéktárak határokon átnyúló szolgáltatásai terén; ii. egyes területeken aránytalanok a megfelelési költségek; iii. az uniós hatóságok pedig jelezték, hogy nem látnak rá megfelelően a harmadik országbeli központi értéktárak tevékenységeire. Az értékelés a következőket azonosította e problémák okaként: i. terhes és homályos passzportálási követelmények; ii. a székhely szerinti és a fogadó tagállamok hatóságai közötti együttműködés elégtelensége; iii. a banki szolgáltatások nyújtását korlátozó követelmények; iv. a kiegyenlítési fegyverekre vonatkozó homályos és terhes követelmények; és v. a harmadik országbeli központi értéktárak EU-n belüli tevékenységeire vonatkozó információk elégtelensége. E problémák megoldása nélkül továbbra is rossz hatékonysággal fog működni a tőkepiaci unió ezen alapeleme, hátrányokat okozva a befektetők, a kibocsátók, a bankok és a központi értéktárak számára. Az uniós piacok kereskedés utáni környezete továbbra is a nemzeti határok mentén fog tagolódni, ami szűkíti a beruházási és a kibocsátási lehetőségeket, hátrányokat okozva az uniós pénzügyi rendszer és növekedés szempontjából.
Mi e kezdeményezés várható eredménye?
Az általános célkitűzés továbbra is a kiegyenlítési piacok biztonságának és hatékonyságának biztosítása. A konkrét célok közé tartozik a passzportálási rendszer egyszerűsítése, az uniós felügyeleti hatóságok közötti együttműködés fokozása, a központi értéktárak kiegyenlítéssel kapcsolatos banki szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek javítása, a kiegyenlítési fegyverekre vonatkozó intézkedések pontosítása és arányosítása, valamint annak biztosítása, hogy az uniós hatóságok rendelkezzenek a harmadik országbeli központi értéktárak tevékenységeire vonatkozó szükséges információkkal.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?
A tőkepiaci unióra vonatkozó 2020. évi cselekvési terv hangsúlyozta, hogy a központi értéktárakról szóló rendelet módosítása elősegítheti az uniós piacok kereskedés utáni környezetének integrációját, és hozzájárulhat a tőkepiaci unió fejlődéséhez. A rendelet célkitűzéseit a tagállamok és a nemzeti felügyeleti hatóságok önmagukban nem tudják megvalósítani: nem képesek felszámolni a terhes és homályos követelményekből eredő nehézségeket vagy az eltérő nemzeti felügyeleti gyakorlatokból eredő kockázatokat, különösen ha e követelmények és gyakorlatok elsődleges vagy másodlagos jogból erednek. A nemzeti hatóságok nem tudják kezelni azokat az uniós pénzügyi stabilitást fenyegető kockázatokat, amelyek a harmadik országbeli központi értéktárak tevékenységeire vonatkozó információk hiányából adódhatnak. Ezért a rendelet célkitűzései – a fellépés nagyságrendje és jellege miatt – az EUMSZ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően uniós szinten jobban megvalósíthatók.
B. Megoldások
Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?
A javasolt lehetőségek a következők: egyszerűsített passzportálás a határokon átnyúló szolgáltatások esetében; kötelező felügyeleti kollégiumok létrehozása; a banki jellegű kiegészítő szolgáltatások nyújtásának megkönnyítése; a kiegyenlítési fegyverekre vonatkozó szabályok módosítása; valamint a harmadik országbeli központi értéktárakra vonatkozó szabályok módosítása.
A javasolt szakpolitikai alternatívák jogalkotási jellegűek, mivel a kiegyenlítési szolgáltatások nyújtását az EU rendeleti szinten szabályozza. A központi értéktárakról szóló rendelet átfogó szabályozási keretet biztosít a pénzügyi eszközök EU-n belüli kiegyenlítéséhez, valamint a biztonságos és hatékony kiegyenlítés előmozdítása érdekében közös szabályokat állapít meg a központi értéktárak szervezetére és magatartására vonatkozóan. A

központi értéktárak a pénzügyi piacok szempontjából rendszerszinten jelentős intézmények, amelyeknek egységes szabályozási keretben kell működniük a pénzügyi szolgáltatások egységes piacának integritása érdekében. A problémák jó része konkrétan a rendelet rendelkezéseiből ered. A Bizottság emiatt eleve nem vett figyelembe jogalkotástól eltérő lehetőségeket.

A Bizottság számos lehetőséget értékelt az azonosított problémák megoldása céljából. Ezek egy részét már korai szakaszban elvetette, mivel nem voltak összeegyeztethetők vagy az uniós jogi kerettel vagy a rugalmas és hatékony uniós kiegyenlítési piac kialakításának céljával. Ilyen volt például az a lehetőség, hogy a központi bankok kötelesek legyenek elősegíteni a központi értéktárak központi banki pénzhez való hozzáférését, vagy az, hogy a banki jellegű kiegészítő szolgáltatások nyújtását korlátlan mértékben a bankokra bízzák. A többi lehetőséget (például az uniós felügyelet bevezetését) a költséghatékonyság hiánya miatt vetette el.

Ki melyik alternatívát támogatja?

A kiválasztott lehetőségek az érdekelt felek széles körű támogatását élvezik. A határokon átnyúló szolgáltatásnyújtást megkönnyítő intézkedéseket összességében az érdekelt felek többsége támogatja. A passzportálási szabályok és a banki jellegű kiegészítő szolgáltatásokra vonatkozó szabályok pontosítását különösen a központi értéktárak támogatják határozottan. A hatóságok közötti együttműködés fokozását vagy az EU-ban szolgáltatásokat nyújtó harmadik országbeli központi értéktárakra vonatkozó rendelkezésre álló információk körének bővítését számos érdekelt fél támogatja. A kiegyenlítési fegyelem arányosításával a nyilvános konzultáció válaszadóinak túlnyomó többsége egyetért.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb alternatívák) előnyei?

A központi értéktárak arányosabb szabályozása és az uniós kiegyenlítési piac fokozott versenyképessége révén a lehetőségek összességükben pozitív hatást fognak gyakorolni. A **központi értéktárak** a passzportálási eljárás egyszerűsítésének köszönhetően az első évben 10 millió EUR-t, azt követően pedig évente mintegy 4 millió EUR-t takaríthatnak meg (a jövőben elég lesz értesíteniük a fogadó tagállamot, már nem kell kikérniük annak előzetes jóváhagyását). A felügyeleti kollégiumok létrehozásával vagy a banki jellegű kiegészítő szolgáltatások nyújtásával kapcsolatos előírások módosítása az eljárások egyszerűsítésével koherensebbé tenné a felügyeletet, és megkönnyítené a hozzáférést egyes szolgáltatásokhoz. Ezeket az előnyöket nehéz számszerűsíteni, de várhatóan jelentősek lesznek a vállalkozások és a szabályozók számára. A kiegyenlítési fegyelemre vonatkozó egyes szabályok pontosítása és elhalasztása főként az olyan költségek kapcsán lenne előnyös, mint a piaci szereplők kényszerbeszerzési ügynökökhöz való kapcsolódásának elhalasztott költségei, illetve csökkenne a megszűnő vagy Unión kívüli helyszínekre kényszerülő ügyletek volumene (becsült értéken a teljes forgalom 4–5 %-a). A passzportálási eljárás egyszerűsítése és a kiegyenlítési fegyelemre vonatkozó szabályok pontosítása csökkentheti az **ESMA** jogértelmezési segítségnyújtással kapcsolatos adminisztratív terheit. Végül, az előnyben részesített szakpolitikai alternatívák összességében pozitív hatást gyakorolnának a nemzeti hatóságokra. Különösen az **illetékes nemzeti hatóságok** passzportálással kapcsolatos költségeit és időráfordítását csökkentheti az, ha elég lesz egyszerűen értesíteni a fogadó illetékes nemzeti hatóságokat.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb alternatívák)?

Az **ESMA** esetében főleg a kötelező kollégiumokban való részvétel és a harmadik országbeli központi értéktárak bejelentési kötelezettsége járna költségekkel, bár ez utóbbi csak egyszeri jelleggel. Az **illetékes nemzeti hatóságok** esetében az előnyben részesített szakpolitikai alternatívák összességében nettó pozitív hatást gyakorolnának. E hatóságok költségei egyfelől növekedhetnek, a következők miatt: i. az új javasolt keretben szorosabban nyomon kell követniük a kiegészítő banki tevékenységeket (egyrészt a magasabb küszöbértékek miatt, másrészt amiatt, hogy a banki tevékenységet végző központi értéktárak banki szolgáltatásokat nyújthatnak a banki tevékenységet nem végző központi értéktáraknak); ii. a kötelező kollégiumokban való részvételükkel (vagy e kollégiumok szervezésével) kapcsolatban. Költségeik másfelől az egyszerűsített passzportálási eljárások miatt várhatóan csökkenni is fognak. Végül, a harmadik országbeli központi értéktárakra vonatkozó bejelentési kötelezettségnek köszönhetően az illetékes nemzeti hatóságok az ESMA-n keresztül többletinformációkhoz juthatnak a kockázatok azonosítása és nyomon követése céljából. Ezeket a költségeket nehéz számszerűsíteni, de korlátozottak lennének, mivel a felügyeleti szabályok nem változnak. Társadalmi vagy környezeti hatások nem várhatók.

Hogyan érinti a fellépés a vállalkozásokat, köztük a kis- és középvállalkozásokat és a mikrovállalkozásokat?

A javasolt szakpolitikai alternatívák várhatóan nem fognak közvetlen lényeges hatást gyakorolni a vállalkozásokra. A hatékonysági problémák megszüntetésével és a versenyképesség előmozdításával (például

a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás megkönnyítésével és a költségek arányosításával) ugyanakkor növelni fogják a kiegyenlítési rendszer hatékonyságát és megbízhatóságát. Ez közvetetten minden vállalkozásra pozitív hatással lesz, de különösen a kkv-kra, amelyek tőkeköltségei csökkenni fognak, ha értékpapírjaik likviditása a várakozásoknak megfelelően növekedik. A javasolt módosítások együttesen elősegíthetik a kkv-k tőkepiaci aktivitását, és hozzájárulhatnak egy szilárd és integrált uniós pénzügyi piac kialakításához.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

Nem. Az előnyben részesített szakpolitikai alternatívák várhatóan korlátozott, általában pozitív hatást fognak gyakorolni az illetékes nemzeti hatóságokra.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

Nem.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A szakpolitika eredményességének értékelésére az intézkedések alkalmazásának kezdete után 5 évvel kerül majd sor, a rendelet általános célkitűzéseinek és a felülvizsgálat konkrét célkitűzéseinek figyelembevételével. A vizsgált mutatók a következők: a határon átnyúló szolgáltatásokat nyújtó központi értéktárak száma; a létrehozott felügyeleti kollégiumok száma; a banki szolgáltatásokhoz hozzáférő központi értéktárak száma; a devizában történő kiegyenlítés szerepének növekedése; a kiegyenlítési hatékonyság rátái; az elismerést/bejelentést kérelmező harmadik országbeli központi értéktárak száma.